

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Animalibus libri I-XXVI - Cod. Aug. pap. 11

Albertus <Magnus>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Liver XI; Tractatus I

[urn:nbn:de:bsz:31-87034](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-87034)

mirach venaris et tunc maxima defectus
 dolor aut ante dictum p[ro]d e magnus et
 q[ui]n declinat ad postura p[ro]pter sic p[ro]dus af
 fialis her igitur sunt q[ui]d aut videban
 de p[ro]cipis g[ra]tios h[ab]ere et eius ipedmet
 Inapit liber vnde com[un]e de a[cc]id[en]tibus
 p[ri]mus tractatus e de ordine doctrine tra
 dende de a[cc]id[en]tibus Et p[ri]mo q[ui] duo n[ati]a
 s[un]t t[er]m[in]i op[er]is nobili et vili q[ui] de
 a[cc]id[en]tibus

Et quibus h[ab]et d[ist]inctas a[cc]id[en]tibus
 l[ib]er h[ab]et oportet no alud
 ordinar[is] p[ri]ncipal[is] t[er]m[in]i t[er]m[in]i
 veniend[is] corp[or]is q[ui] d[ist]inctas d[ist]inctas
 aut p[ro]p[ri]as a[cc]id[en]tibus supra postus et d[ist]inctas me
 brans et p[ro]d am p[ro]p[ri]as ex[ec]uti sim[il]i et
 m[od]o super postus d[ist]inctas corp[or]is q[ui] accidit eis t[er]m[in]i
 q[ui] p[ro]p[ri]e et p[ro]p[ri]e v[er]it[as] corp[or]is p[ro]p[ri]e po
 stus m[od]o t[er]m[in]i n[ati]as et v[er]it[as] q[ui] om[n]i
 em op[er]is q[ui] q[ui] p[ro]p[ri]as d[ist]inctas al[ia] p[ro]p[ri]e sic
 nobilib[us] hoc e de nobili subiecto s[ic] p[ro]p[ri]e v[er]it[as]
 hoc e de vili subiecto ignobili ad m[od]o s[ic]
 duo modi qu[ia]s v[er]it[as] e q[ui] m[od]o p[ro]p[ri]as quid p[ro]p[ri]e
 acc[iden]tibus de qua q[ui]m[od]o p[ro]p[ri]as d[ist]inctas Et q[ui] est
 q[ui] g[ra]tios m[od]o nobis p[ro]p[ri]as accid[en]tibus que
 m[od]o s[ic] eis accid[en]tibus em m[od]o v[er]it[as] v[er]it[as]
 q[ui] p[ro]p[ri]as ad s[ic]m[od]o eius q[ui] quid e Et s[ic] p[ro]p[ri]as
 q[ui] duo m[od]o necessarij e p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as ad s[ic]m[od]o
 aut p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as ita e[st] p[ro]p[ri]as necessarij ad s[ic]m[od]o
 a[cc]id[en]tibus p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as d[ist]inctas h[ic] p[ro]p[ri]as q[ui] est
 effectus d[ist]inctas q[ui] illa h[ic] no possit
 de n[ati]a p[ro]p[ri]as a[cc]id[en]tibus sed op[er]is ex
 p[ro]p[ri]as possit[ur] t[er]m[in]i q[ui] licet malit[er]
 p[ro]p[ri]e s[ic] p[ro]p[ri]as d[ist]inctas nobilib[us] et p[ro]p[ri]as s[ic]m[od]o
 d[ist]inctas a[cc]id[en]tibus et aut op[er]is et alia h[ic] d[ist]inctas
 at e[st] v[er]it[as] s[ic]m[od]o d[ist]inctas et v[er]it[as] h[ic] tam[en] p[ro]p[ri]as e[st] v[er]it[as] q[ui]a s[ic]m[od]o n[ati]a
 is a[cc]id[en]tibus s[ic]m[od]o h[ic] h[ic] non p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as
 aut duo m[od]os m[od]o e[st] e[st] m[od]o op[er]is
 mane q[ui] alter illor[um] e[st] p[ro]p[ri]as v[er]it[as] p[ro]p[ri]as
 h[ic]m[od]o can[on]ic[us] op[er]is nobis g[ra]tios op[er]is
 de accid[en]tibus q[ui] m[od]o a[cc]id[en]tibus. Alter aut
 e[st] m[od]o p[ro]p[ri]as et doctrina p[ro]p[ri]as q[ui] d[ist]inctas q[ui]
 e[st] e[st] p[ro]p[ri]as quid e[st] v[er]it[as] quod p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as no
 em d[ist]inctas p[ro]p[ri]as d[ist]inctas quid p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as
 eo q[ui] d[ist]inctas p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as q[ui] m[od]o
 p[ro]p[ri]as e[st] p[ro]p[ri]as m[od]o p[ro]p[ri]as et doctrinalis

hij est duo m[od]o necessarij e[st] p[ro]p[ri]as m[od]o
 am op[er]is op[er]is auditor[is] p[ro]p[ri]as
 et t[er]m[in]i e[st] iudicare de locutionib[us] de s[ic]m[od]o
 d[ist]inctas dicentis at p[ro]p[ri]as d[ist]inctas et t[er]m[in]i
 e[st] iudicare de locutionib[us] d[ist]inctas et p[ro]p[ri]as
 bant[ur] at m[od]o acc[iden]tibus q[ui] aut p[ro]p[ri]as iudicat
 em sic totu[m] m[od]o p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as aut e[st] e[st]
 m[od]o et videat quid v[er]it[as] t[er]m[in]i p[ro]p[ri]as
 h[ic] aut duo m[od]o sufficiat eo q[ui] op[er]is
 t[er]m[in]i p[ro]p[ri]as n[ati]a h[ic]m[od]o libris satis constat e[st]
 n[ati]a et sup[er]fluo e[st] p[ro]p[ri]as hoc s[ic]m[od]o m[od]o
 lo p[ro]p[ri]as d[ist]inctas et constat e[st] m[od]o m[od]o
 m[od]o e[st] Et ideo no p[ro]p[ri]as nobis necessarij e[st]
 duo m[od]o p[ro]p[ri]as aut p[ro]p[ri]as quid e[st] v[er]it[as] p[ro]p[ri]as
 s[ic]m[od]o et p[ro]p[ri]as quare m[od]o s[ic]m[od]o a[cc]id[en]tibus
 q[ui] em[en]t[ur] et q[ui] d[ist]inctas ip[er]is s[ic]m[od]o m[od]o e[st]
 Et d[ist]inctas aut e[st] t[er]m[in]i d[ist]inctas q[ui] om[n]i d[ist]inctas
 d[ist]inctas et audies id[em] d[ist]inctas h[ic] d[ist]inctas
 h[ic] m[od]o iudicij et hanc d[ist]inctas h[ic]m[od]o
 regentis et m[od]o s[ic]m[od]o iudicij s[ic]m[od]o
 facit de a[cc]id[en]tibus h[ic] em s[ic]m[od]o d[ist]inctas
 d[ist]inctas et de om[n]i m[od]o iudicij
 q[ui] debet h[ic] de p[ro]p[ri]as n[ati]a a[cc]id[en]tibus
 Non em e[st] doctrina sapient[is] p[ro]p[ri]as n[ati]a
 n[ati]a sed p[ro]p[ri]as q[ui] p[ro]p[ri]as d[ist]inctas al[ia] n[ati]a
 v[er]it[as] et de p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as accid[en]tibus illius
 singularior[um] et p[ro]p[ri]as Et p[ro]p[ri]as h[ic] m[od]o
 alius sapiens vel idem aut alius t[er]m[in]i
 e[st] d[ist]inctas et sapiens m[od]o n[ati]a al[ia]
 rei singularis et p[ro]p[ri]as licet vna n[ati]a p[ro]p[ri]as
 p[ro]p[ri]as q[ui] e[st] de mobili corp[or]e m[od]o h[ic]
 em no sufficiat nisi ut h[ic]m[od]o e[st] p[ro]p[ri]as
 d[ist]inctas p[ro]p[ri]as et p[ro]p[ri]as m[od]o n[ati]a p[ro]p[ri]as
 libris aut v[er]it[as] om[n]i s[ic]m[od]o p[ro]p[ri]as
 h[ic]m[od]o d[ist]inctas p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as ab alia
 p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as Et s[ic]m[od]o quilibet p[ro]p[ri]as
 s[ic]m[od]o p[ro]p[ri]as h[ic] p[ro]p[ri]as d[ist]inctas p[ro]p[ri]as
 quas p[ro]p[ri]as p[ro]p[ri]as al[ia] s[ic]m[od]o p[ro]p[ri]as
 v[er]it[as] s[ic]m[od]o p[ro]p[ri]as quod d[ist]inctas e[st] de
 corp[or]is et quod d[ist]inctas p[ro]p[ri]as de a[cc]id[en]tibus
 et p[ro]p[ri]as s[ic]m[od]o d[ist]inctas m[od]o d[ist]inctas
 culatibus ip[er]is que aut p[ro]p[ri]as s[ic]m[od]o
 d[ist]inctas s[ic]m[od]o m[od]o quas tradidit d[ist]inctas
 et note p[ro]p[ri]as d[ist]inctas h[ic]m[od]o ad m[od]o
 Et s[ic]m[od]o e[st] m[od]o s[ic]m[od]o p[ro]p[ri]as
 nature q[ui] v[er]it[as] al[ia] s[ic]m[od]o h[ic]m[od]o p[ro]p[ri]as

magis particularis quā ipse sint. Quāvis
igitur inducto manū scriptū ē q̄ quāvis volēs
docendo narrare et tradere quod p̄ rōm cognō
uit et quod per experimentū vidit de na
tura aīalū debet hūc diffinīōes notas
per se per quas dirigat intencō loquet̄
de natura aīalū s̄dm̄ illas diffinīōes
q̄ ip̄s sunt medū ad p̄bandū ēē aliud q̄d
querit in natura et p̄ cas debet iudicā v
trū hoc q̄ dicit mōē aīalibus de quibus
accidenāz aut p̄p̄s s̄ certitudinaliter
verū s̄ demōstrā p̄ aut s̄ circa uel p̄
verū s̄ ex p̄babulibus colligit q̄m nō in
omnibus hūc p̄ p̄ demōstrā s̄ s̄dm̄ sed in q̄
busdam q̄occurare p̄p̄s et q̄ nō repugnat
aīalū natura p̄babulē hēc eis credim̄
in eō docens em̄ p̄ nō nō p̄sit in
q̄ natura sicut dīxim̄ s̄dm̄ p̄ diffinīōē p̄p̄
s̄dm̄ tradit vniquodq̄ naturā per se et
quālibet s̄dm̄ dicit quid ē et tūc docet
actū p̄ illi mōē q̄ voluit dicit p̄ rōm
sicut s̄dm̄ dicit s̄dm̄ nature hōmīnū
et nature leōnū et nature canū et aliorū
aīalū p̄ dīcā. Si autē nolet tradere
doctrinā hūc et noluerit loqui de actibus
q̄ accidit omnibus aīalibus nō q̄m p̄met
tūc s̄dm̄ diffinīōē nullis quōs ḡnalem
mōē q̄ aīalia s̄ et p̄ illā diffinīōē loq̄
de hūc q̄ s̄dm̄ ḡnā accidit ip̄s vult
em̄ accidētia q̄d plūribus aīalibus q̄ s̄dm̄
ḡnū quōm ad q̄m ip̄s aīalia s̄dm̄
dīcā s̄dm̄ subalīōis quā accidētia
s̄dm̄ s̄dm̄ et angulā q̄ quōm ḡnū aīalū
s̄dm̄ sicut ḡp̄sibile et volatīle et natacīle
et reptīle q̄ subalīōis s̄dm̄ q̄m quod q̄
aīalē ē s̄dm̄ aīalē s̄dm̄ s̄dm̄ et talis s̄dm̄
de omnibus aīalibus et accidētibz ad līb̄
nālibus exēcuti s̄dm̄. Vbi exēcuti s̄dm̄
recrem̄ et corrupcōm vītā et mortē
et in p̄nacōm. Et hūc actū aīalū et
tū illis et tradidim̄ de alīs accidētibz
q̄ nō s̄dm̄ s̄dm̄ corp̄s s̄dm̄ et aut q̄ s̄dm̄
de s̄dm̄ s̄dm̄ et s̄dm̄ et alīs hūc
sicut de motibz aīalū et membra et
ḡnū talibus. Tāme s̄dm̄ hūc detalim̄
s̄dm̄ aīalū mōē q̄m ad ip̄s doctrinā in
quā s̄dm̄ latens ē nō manifestū nō

detrahitur latente autē dicitur in p̄p̄s in
illis libris p̄p̄s que s̄dm̄ in illis quō ad hūc
s̄dm̄ denaturis p̄p̄s aīalū nō
manifestū aut vācō in s̄dm̄ candōm p̄ s̄dm̄
municipali nās tūc nō ē s̄dm̄ cas m̄ in
patencia eo q̄ ē hūc s̄dm̄ doct̄e nō dicit
unnatus et nō p̄p̄s nātis aīalibus p̄p̄s
et accidētibz corp̄s. Sic ergo manifestū ē
q̄ nos p̄p̄s hūc alīd s̄dm̄ inductē q̄ s̄dm̄
p̄ p̄a singulis ḡnā q̄ alīd nāz doct̄e
anōlis nō ē p̄p̄s tradita.

**Car. 2m s̄dm̄ q̄ ordinē doct̄e s̄dm̄
p̄cedendū ē s̄dm̄ corp̄ q̄ aīalibz attri
buit̄**

Amfēd ē autē q̄ p̄ panam
studū m̄ ad dīcendū ea que
culibet aīalē per se s̄dm̄ s̄dm̄
s̄dm̄ in specie quōm et sic
narrare accidētia ip̄s hūc mō dīcim̄
plūra accidētia aīalū multōnes eo q̄
idem accidēns plūribus quōm tū multa ac
cidētia s̄dm̄ de hūc que s̄dm̄ quōm s̄dm̄ nō
soli quōm et sic redim̄ mōē s̄dm̄
multōnes eo q̄ fere quodlibet accidētia
q̄ in p̄p̄s ip̄s s̄dm̄ de aīalibz libris dīx
im̄ est in equis et hōmīnibus et canibus
et multis alijs aīalibus. Et id quōm volu
erit dicit accidētia quodlibet ip̄s ḡm̄
aīalū per se et accidētia quodlibet accidēns in
tōcē forte em̄ accidit in s̄dm̄ aīalū p̄
de quibus alī q̄m ē vniū p̄p̄ s̄dm̄
diffinīōē eo q̄ dīcēsa s̄dm̄ s̄dm̄ dīcē
formē p̄p̄s ab omnibus alijs sicut ē in
ḡnū aīalū que s̄dm̄ ad mūtem dīcē
in modū subalīōis ḡm̄ nō subalīōis
p̄p̄s q̄m dīcē aīalē p̄ volatīle et nata
cīle et ḡp̄sibile et reptīle et quōd dicit
butōp̄ s̄dm̄ s̄dm̄ dīcēsa et quōd cadē
quā em̄ quōd quōd in aīalibus et quōd
p̄a et singulā nō latet nos quōm
recto s̄dm̄ s̄dm̄ et ordinē m̄tellectū p̄
redendū ē nobis tradendo doctrinā de p̄p̄s
queram̄ igitur vniū ex p̄p̄s natura
p̄p̄s p̄s consideranda actū q̄m
ḡm̄ aīalū et ex illis consideranda s̄dm̄
p̄a quodlibet ḡm̄ aut et am̄p̄s ex p̄p̄s
rīlus quo ad nos p̄p̄s debem̄ in
tiperō narrare nās et dīp̄s actū p̄p̄s

que cuilibet aiali scdm sua nam ppam
 aut hoc aut mo ito determinat et notu
 certificare de ipis qd hoc effugit man
 suam ppter multitudme et infirmitate q
 mtalibus. Si aut de his tractand et dicad
 gnaliter. Et tuc aq qm mquiri vtridnaliud
 sit considerat scilicet e metatate aut astrolo
 gias q multa pte quigit phyca parte q
 tensum e m ad mo phisicay hy em pmo
 ponit ea de quibus mquirat scilicet hinc aut
 plus defectu aut tmgulid hie tres duobz
 rectis equalis angulas. Et postea aduigut
 cas istay q snt media demtracm. Sic
 igit querit vtrid phisicis de qibus aialud
 loquens debet considerat res nales et
 manifestas opacoas et passiones quidmo
 rd ppeccay aialud. Et p q debeat assigne
 cas decem an cas sit ibi pcedend mrcbz
 quas narrauit. Supponamq aut ex omnibus
 iductis q pnt narrauda st ea q snt mani
 festand opacoas et passiones aialud scilicet
 factay de omnibz decem pnductis libris et tuc
 debemq induc cas cas q emulans et dyp
 nng quere aialud gnalibus. Nos aut m
 scilicet libe multas cas assignabimq sm
 q multe st cas gnacoas et gnacoas scdm
 natam et mo nraa onpd e phisicay sic
 in grad dicamq cam finale q ad e cas
 et dicamq cam efficienc sue mouete q
 e phisicu motu q m idem coradiu ad
 forma motibus mobilibz ad forma et de
 inde volentes face suam pfram distmg
 uemq q astay st cause pme aliaay causay
 scilicet e fms et q st cause pme q abist
 hnt calitate sua ita q no cant sine ipis
 Videbitur aut manibus mobilibz ad forma
 scilicet dypnng q ad forma q diffinit ee illa
 p qd ames alie st cas ee forma a q
 sumit rei diffinico vera m omnibus reay
 illis qz gnaco et pntentaco m ee vob pa
 nam q vere e forma rei. Et simile est
 omnibus quatid conca et sustentaco e
 vce artificiaty q forma artf diffinico oi
 talid accipit ex forma sensibili q accepta
 e tu matia et codisternotibus rem dif
 fmitam ab aliis. Natatis em sensibili q
 tu matia accepta st accipit sicut m 2o

de omni phisicand. Sic em facit medicus q
 phisicand est phisicand q diffinit mediacz
 p matiaz sensibilem dicens quod e sicut pa
 hois et egros et neutrois. Et q e sicut qua
 hnam corpis diffines sensibiles agnoscat
 scdm ea quibus sanat scdm ea quibz m fir
 mat. Similit aut facit carpentariu q vni
 tator est phisicand q diffinit p forma artf q
 accipit matiaz sensibilem scdm carpentariu
 ambo em ista indiffinitibz sicut dicit cas
 finales ppter quas facies tuc efficietes
 sup matiaz subiectu sensibile omne quod fa
 aut vltimud et melius
 est ad ppter quod sine finale i opibz no
 et artificay. Necessariud aut quod est m
 rebus omnibus nature scdm eade modu
 venit meo fm q mouent m artibus et
 medicina omnes uie dantes fmanes diffi
 tuos m phisicand mtendit ad vltimud sine
 p fmanone diffinitay sicut et m carpentariu
 et mediacz et de omnibus hys ad satis de
 tradit e m ad moia phisicay et i requirat
 ad ppter aut ho repete ex m phisicand dicit
 quat mois dicit nraa dicit aut duobus
 mois videlicet simpliciter melius et m
 q sine motu st et hoc e nraa quod est
 i disciplinis demtracm. Sedo aut mo
 dicit transposito mo sine per supponi fms
 et h e nraa quod e motibus rebus mobi
 libus q attribuit gnaco sicut ee nraa
 dicit m artificialibz q voluit diffinire sua
 artificia p formas artificiales q mouent
 m matiaz sicut q diffinico assignat domo
 aut alius plu simlis artificiaty tuc em
 nraa no e absolute ut st lignud aut la
 pis artificiaty sed supposita forma q e q
 plematid domo nraa est lapides et lig
 et ceteras ee artificacoas et intalibz hnt
 e pnt quod e pnt artificiaty sicut ligna
 et lapides st debeat ee pnt et deinde
 hnt e quod iteru fms e pnt quia q illa
 ut nraa e pntem ee st debeat ee domo
 et st nraa supponis e m omnibus ad fi
 nem ordmaty q e pntem domo p
 ppter hoc facta e opaco omi reay ad fi
 nem illud ordmatay q mtendit vltimo
 opari carpentariu. In omibz em illis e

neratio et gnancia sūt p̄t̄ fōmā q̄ e
 subd̄ faciens gnāciō et nō e q̄ s̄d̄ fōr̄l̄is
 est p̄t̄er gnāciōm et p̄ gnāciā q̄d̄es q̄
 emp̄doles op̄māq̄ nō eē s̄m̄e ī nātā
 sed s̄cī v̄m̄i q̄ p̄ r̄am p̄ accid̄es enarrat
 dixit em̄ q̄ in ord̄me aīalud̄ accidit q̄ sūt
 aīa et eūem̄ sepe q̄ aliter p̄ et ideo p̄
 accidens hamo ē hamo et aīm̄ q̄ accid̄es
 ē aīm̄ sicut dicit marciōe p̄andilud̄ q̄
 nō per cām nālem h̄e fracturā in medio
 sed p̄cius accidit eis talis fractura q̄ p̄
 h̄yā op̄mācia sūt sūt in loco forānis p̄
 m̄u tauerūt et ad aliud sūt caū īsp̄ata
 sūt Emp̄d̄ em̄ non dixit cām eē s̄m̄ale
 ī nālibus Ignorauit em̄ emp̄d̄ q̄ s̄m̄a
 genāciō debet h̄re talē fōmāciū v̄tute
 quadd̄educit ad hanc fōmā et nō aliā
 q̄ illa v̄tute fecit in s̄m̄ate hoc erat
 ante ip̄m sicut hamo ē generans q̄ dat
 v̄tutem fōmāciū s̄m̄ate p̄ em̄ fōmā q̄
 s̄m̄e in nātā nō p̄lū diff̄m̄e p̄cedit
 p̄t̄er nātā sed eē h̄e p̄t̄er q̄bat ī p̄m̄e
 p̄ h̄e libro v̄o hamo em̄ gnāt̄ hominem
 et sol̄ ita q̄ fōmā gnāciō p̄ducit ex fōr̄
 gnāciō et s̄cī ē motib̄us nālib̄, d̄q̄b̄
 fingendo op̄māq̄ ē emp̄d̄ q̄ p̄ s̄m̄e
 tā gnāciō v̄tute v̄tute ex fōmā gnāciō
 efficiētiē p̄mo p̄t̄er em̄ are v̄dolud̄ q̄
 ē art̄ifex et efficiētiē v̄magm̄d̄ enearū
 op̄at̄ ita et nāt̄ ars aut illa fōmāciū a
 p̄ans ē diff̄m̄as quēdā et fōmā sūt ma
 t̄ia fōmā illud̄ q̄ ē m̄ere Et nō v̄dolud̄ n̄
 ē p̄t̄er s̄m̄e tā fōmāciū p̄cedente op̄m̄ sed
 fōmā facies et facta nō gnāciō in mat̄ia
 Aliq̄m̄ aut̄ forte eī talis fōmāciū p̄d̄m̄
 s̄m̄em̄ d̄p̄onem̄ nō t̄m̄e p̄t̄er hoc d̄ic̄t̄ur
 nō h̄re cām artē q̄ raro fit op̄m̄ s̄cī
 ter aut̄ fit ab arte Casu em̄ aliq̄m̄ non
 statuariū facit statuū Et t̄m̄ aliq̄m̄ nō
 h̄m̄isic̄ nō m̄isic̄at Et p̄t̄er ē art̄ifex
 alit̄ res q̄ta et ē nāt̄ Et nō p̄t̄er d̄ic̄t̄ur
 laq̄nt̄es q̄ tā finalis q̄ ē p̄t̄er hoc q̄
 m̄genāciōe h̄m̄is q̄m̄ hamo h̄e ip̄as res
 nāles tā q̄m̄ s̄m̄e ip̄as eē non p̄t̄er sicut
 s̄m̄e talibus m̄eb̄is Sic em̄ ē fere p̄
 aut̄ valde fere Et p̄ aliq̄m̄ p̄p̄t̄er
 nature et t̄m̄ fiat s̄m̄e ip̄as et nāt̄
 laq̄ndo nāt̄ia non v̄nt̄ eē palud̄ modū
 s̄cī em̄ res s̄cī p̄t̄er q̄ em̄ v̄l̄m̄d̄ ē

nam ideo natio et no accidit
 tale eē s̄cī p̄t̄er quod eī illud̄ quod est s̄cī
 quod ē mat̄ia s̄m̄e potētia et efficiētiē s̄cī
 hoc m̄eb̄is Et post hoc erit aliud quod
 op̄m̄t̄ ex illo et d̄m̄de eī totū p̄f̄ctū
 v̄l̄m̄d̄ sicut p̄ d̄ic̄t̄ur q̄ v̄l̄m̄d̄ gnāciū
 erit hamo ideo nāt̄ ē eē s̄m̄o m̄eb̄ra
 s̄m̄ilia et ex illis nāt̄ ē eē hamo et t̄o
 ista genāciō nāt̄ia ē s̄p̄p̄t̄er v̄l̄m̄d̄ gnā
 t̄o per h̄m̄t̄ ergo modū nāt̄iat̄ erit d̄
 usq̄ p̄ans et p̄p̄t̄er in amb̄z rebus
 naturalib̄

**Capitulum 3m ex quibz et quot motu
 causā causanda sūt ea q̄ q̄runt̄ de
 aīalib̄**

Supposito igit q̄ ex causā nā
 lib̄ p̄cedend̄ est queramus
 ex quibz causā op̄t̄ p̄ced̄ anti
 qui em̄ et illi am̄s qui locuti
 p̄ philosophice de rebus nālib̄ nō q̄
 d̄eriuētiē aliq̄ cām ex p̄ncip̄is nālib̄
 īf̄ mat̄ia et d̄er̄p̄ d̄eter̄m̄auerūt q̄t̄
 talis tā h̄e tālitate et cōsiderauerūt q̄
 ē motor eius q̄ nos vocam̄ tā efficiētiē
 aqua ē res s̄cī p̄t̄er d̄ic̄t̄ur ab eo q̄ d̄eb̄z
 eē p̄t̄er s̄cī p̄t̄er aut̄ op̄m̄ rei nō
 d̄uer̄ s̄cī art̄o op̄m̄ s̄cī q̄ op̄m̄ d̄ic̄t̄ur
 eē p̄t̄er hoc ē p̄ nām̄ Om̄ia em̄ nālia
 dicebant s̄cī p̄t̄er nām̄ mat̄ie et d̄ic̄t̄ur
 h̄m̄t̄ p̄t̄er mat̄ie d̄ic̄t̄ur q̄ ignis
 p̄t̄er ē calid̄ et t̄ra s̄cī q̄d̄a Et q̄m̄ nāt̄
 ignis p̄t̄er ē leuis et nāt̄ t̄re ē p̄and̄osa
 et p̄d̄m̄ tales mat̄ie d̄isponēs nāt̄urā
 cauēdo gnāciōm eius tāq̄ v̄m̄d̄ Et p̄t̄er
 d̄ic̄t̄ur de gnāciōe aīalud̄ et arbore d̄ic̄t̄ur
 nihil am̄o eē fōmā et s̄m̄e sed om̄a
 gnāciō ex op̄m̄ talud̄ qualitātud̄ mat̄ie
 Sicut p̄ aliquis d̄ic̄t̄ur q̄ q̄m̄ aī p̄m̄o
 nem̄ fluit in corp̄o erit in corp̄o v̄t̄o
 p̄ euāporatōm aī v̄bi s̄cī aqua euāpo
 rat̄ erit p̄f̄m̄d̄it̄ et ex tali p̄f̄m̄d̄it̄
 q̄ s̄cī ex qualitātib̄ mat̄ie eī t̄ aīalud̄
 ceptaculū ab̄ et s̄p̄fluitatū h̄m̄d̄
 et p̄t̄er q̄ s̄cī s̄cī et em̄ v̄m̄a et
 p̄t̄er p̄ aīq̄ d̄ic̄t̄ur q̄ nāt̄ nō s̄cī
 et p̄t̄er p̄ fōmāciū v̄tute ex v̄t̄o
 te fort̄e sed p̄cius ideo p̄f̄m̄d̄it̄ est
 p̄ ib̄ op̄m̄ et an̄h̄el̄it̄ qui attrat̄ o
 in aīre r̄p̄m̄ato et p̄ h̄m̄ q̄l̄it̄at̄

māles fingunt q̄ aer et aqua sūt sūt ca-
uantes terna corpora sūt mātrā corpora go-
nerator hor e q̄ sūstinent nām gndatōr
corporā totā eē corpus corporibus q̄ elemta
vocant Et tales tād vīs nālud eē dicit
omēs dicit antiqui hor aut nō pūssat q̄
suppōitō q̄ homo creatū h̄ aīalud sūt res
nāles tād nō sūt nāles res m̄ p̄ sōmā
habēt nobis eē dignū eē dicit et declarād
p̄ vām sōmāle et hō mēbrū eē caro et q̄ hor
sanguis et hoc os Et similit̄ de alijs homo
genis p̄tibus eōd̄ mō p̄ vām sōmā et sōmā
detrahim̄ p̄tes entrogētas que vacant
organa eō q̄ p̄tibus aut sūt accommodata sūt
est facies q̄ opōit̄ eō m̄let mēbrū et
manū et p̄tes q̄ sūt opōmēs eō similit̄ et
dissimilit̄ p̄tibus sicut et facies q̄
pōit̄ eō dīgētis qui sūt dīstēs et opō-
nūt eō carne et esse q̄ sūt p̄tes p̄tes et
hec sūt p̄tes omēs p̄ter quid hoc est p̄
finem Et d̄ nos dicit p̄ter d̄tūt aut
sūt eē h̄m̄ tales p̄tes q̄ illa vīs
eē sōmā p̄ter quid sūt sicut in sūd de
aut dicit eē q̄ sūt acū eē aīal vīs eē
sūt ipūs Et sic non sūssat assignare
tū mātrā de dicam̄ eō quibz vīs est
sicut dīgētis et terra sicut dicit empe-
docles Si eē debem̄ dicit et vām et
dīstām lecti aut alius artificiatū m̄ ars
ymtat̄ nām magis debem̄ dīstāta dī-
stīntē assignat̄ sōmā ipūs q̄ mātrā
dicendo q̄ lectus eē lignū et eē sūt lectus
eē lignū et opere Si aut dīstātam
lectū sōmā hoc q̄ dīstātam h̄ eē p̄ sōmā
sōmā hoc dīstātam ipm̄ d̄ totū eō ipm̄
d̄ d̄ q̄ lectus eē hoc et hoc lignū videlicet
et eē et h̄ eē mātrā q̄ sōmā hoc sūt
d̄ d̄ eē lignū et ere d̄ d̄ eē lectus
Si aut volum̄ narratū hoc eē dīstī-
tū sōmā figurā q̄ eē sōmā ipūs eō
q̄ in artificiatū figurā eē sōmā tū dīstī-
tū dīstīntē dicam̄ sōmā ipūs et
declarātam eē p̄ sua dīstīntē eō q̄ nā
que cognoscit̄ p̄ sōmā nobilitat̄ eē quā
et q̄ cognoscit̄ p̄ mātrā Si ergo q̄ libz

mēbrū et q̄ aīal sūt debet eē cognoscit̄ q̄
figurā et colorem Unde dicit Democritus
h̄m̄ eō dicit sūt videt̄ q̄ opmō sua sūt
talis q̄ forma quidē m̄quēnda sūt sūt sō-
mā nō dicit eē sōmā sed accidentalem
q̄ eē figurā et color eō sūt artificiatū eē
sicut patet m̄ sōmā mōr̄ libz p̄tibus
ubi eō p̄tibus opmō de mōtū q̄t ergo sūt
gendo opmā q̄ ad sōmā nālem sūssat
figurā et color qui appōit̄ in hōmīe non
dicit hor m̄ p̄ p̄tibus figurā eē cognoscit̄
p̄te et p̄tibus eē cognoscit̄ sōmā sūt
dubitatō sōmā eē cognoscit̄ eē p̄te et p̄tibus
et p̄tibus gndatōr cognoscit̄ sōmā sūt
ostendit̄ m̄ p̄tibus sōmā nō tū m̄ p̄tibus q̄
gndatōr h̄m̄ sōmā eē mātrā sola assignat̄
eē sōmā hōmīe eē sōmā sōmā mātrā h̄
hōmīe eē sōmā Et quid sūt hō sōmā sūt
figurā et artificiatū colorem nō tamōn
vere eē hōmīe Similit̄ aut eē de mātrā ista
nālud et mātrā figurā et p̄tibus h̄m̄ eē ig-
nota sūt in nōm̄ gndatōr et nō in vīs sūt
et mātrā figurā qui nō h̄m̄ figurā
m̄ dicit et mātrā vīs Sicut eē facit
carpentariū q̄ vult narrare mātrā vel
aliquid aliud facit̄ eō lignū p̄ dīstīntē
artificiat̄ sōmā in mātrā Similit̄ facit̄ q̄
vult dīstīntē gndatōr sicut rem gndatōr eō
h̄m̄ mātrā assignat̄ et tād efficientes et
sōmā et virtutes sōmā opantes in
h̄m̄ mātrā Carpentariū aut dādo tād
m̄ sōmā eē tū gndatōr sūt q̄ sūt mā-
trā dicit sicut et sicut q̄ h̄m̄ sōmā
m̄ h̄m̄ mātrā et sūt in sūd quibz mātrā
opus nālud aut dāt̄ tād et aquā p̄ mātrā
m̄ qua sūt gndatōr sōmā quibz mātrā ab ef-
ficiente mātrā sōmā nālud Sicut eē d̄
tū mātrā libz p̄tibus nālud q̄ qualitates
sōmā h̄m̄ virtutes sōmā sōmā a quibz
sōmā sicut gndatōr sōmā q̄ sūt mātrā
te h̄m̄ virtutes sōmā hōmīe q̄ vacat̄ for-
mātrā Carpentariū tād mātrā dīstīntē q̄
pōit̄ m̄ sōmā melius dīstīntē et p̄tibus q̄
nālud nō facit̄ mēcom̄ m̄ de mātrā
Alm̄ vbi cadit̄ in opē in sōmā eē ar-
tificiat̄ facit̄ lignū alicui p̄ sōmā et alicui
equale et planū Et sic p̄ in sōmā tād sūt

aliqui de forma et sic dicit aliquid deo
 propter quod est lignum sic tali figura figurata
 et apte quod sic est factum et fugit per opus
 in summa propter quod non est factum nisi ut
 sit talis forme vel talis figure et aut
 phisicus sola assignas materiam non recte de
 manifestis quoniam simone diffinitive debet
 dicitur propter quod est aial et quid est ut tan
 gat forma et finem et diffinendo diffinaz
 narvat formam lecti et quod aut formale et
 finale primo aialud est debet dicitur si ho
 e aia quod cadit in diffinitioe aialis et est
 debet dicitur si illud est aia vel per aie quod
 cadit in diffinitioe membrorum aialis et debet
 ostende quod aial copulabit et carueit
 aia non habet rem aialis nec remanebit
 aial post hoc neque aliquid membrum rema
 nebit membrum vere sed remanebit in fi
 gura membrum et forma exterior sicut aia
 lia de quibus cantant poete in naturalibus
 formibus suis et mutata sunt in lapides et
 illa non remaneit nisi figura aialud et
 ata se hinc ante res secundum quod dicitur nat
 lis debet in diffinendo in forma aialud di
 cere et docere de diffinitioe aie et proinde
 quoniam magis patet quod aia principium est aialud
 sicut in libro primo de anima dicitur et debet
 narvat assignando diffinitionem cuiuslibet aie
 et diffinitionem cuiuslibet motus in naturalibus aie et
 diffinere quid sit aial et ostende quod
 aia sit pars aialis aut non et deinde
 debet narvat aia quod accidit aiali et
 sic aie quod est talis aut talis oportet igitur mo
 dum per diffinitionem aialia duobus modis uno
 quoniam alter est sicut materia et alter est sic
 forma sive sicut dans esse et rem natura
 et sicut dicitur magis phisice dicitur sicut ma
 teria sive generata quod est super materiam et dicitur sic
 completiva et generata non dicitur natura nisi
 quod est ad naturam quod est completiva et igitur ma
 nifestum est secundum talem diffinitionem talem de
 bere considerare melius naturalibus et natura
 aialud magis debemus accurate considerare
 in diffinitione aie quod magis dicitur materia natura
 et non dicitur natura propter materiam diffinitionem sed
 per analogiam ad formam quoniam ita est de ligno
 quod dicitur lecti et epoda lignum et in

potencia dicitur iste res et non actu et
 similis in phisice dicitur materia natura generata
 et non actu autem aliquis considerat in natura
 aialud secundum quod dicitur dubitabit fortasse
 utrum naturalis phisice dicitur debeat de comi aia
 naturali magis aut de aia aliquid singulum quod prin
 cipium est aialud generatum et corruptum et in
 se loqui debeat de omni aia nulla quo ad h
 est diversitas inter eam et phisice omni sale
 primo qui loquitur de naturalibus verbis eo quod in
 intellectus phisice primo quod sicut corpus et vere
 intellectiva sunt et per eam quod naturalis phisice non
 est inter eas quo ad hanc diversitatem et ma
 nifestum autem est ex his que in libro de aia im
 data sunt quod phisice naturalis quod agnoscere
 omnes naturales res propria principia formale
 et eius sicut est considerare de intellectu et in
 tellecto per aliquam modum licet illa sunt separata
 et diversa sicut enim comi est et opus una de
 omnibus rebus collat ad invicem sic aia et
 tellecto al confertur ut actus ad corpus phisice
 est quo ad hanc comi sicut vel opus sed
 ex phisice est tam de corpore quod de aia
 hinc sicut enim sicut et opus sicut et vere
 sensatum est aia eo quod comi confertur ad al
 terum per reductionem et rem non autem quilibet
 aia est principium motus localis neque primo
 motus membrorum aialud sed quedam est primo
 augmenta tamen sicut principium illud quod est
 naturalis et principium aliter secundum quod
 da sensu quod est in quibus aliquid aialibus
 quod est in molula secundum locum intellectus aut
 nullius corpus est accidens et melius est
 talud est naturalis aialud ista nam ergo
 manifestum est nobis quod quia debemus loqui
 de causis formalibus aialud et membrorum
 corpore non debemus esse loqui de tota et
 enim aia sed secundum illud modum quo est primo
 aialud generatum et corruptum debemus loqui
 de ipa non enim in tota natura est aia et
 principium aialud sed quedam pars ipsius est
 principium hinc in aia enim sunt multe partes
 et non per se primo naturalis debet sumptis
 ex omni aia sive ex aia secundum se per diffinitionem
 appetit nobis ex dictis quod naturalis non intelli
 get omne quod de naturis intelligit nisi ac
 cipienda tamen quod propter quod magis et talis

ca aialud no e amio aia q supiora vi-
uit noluit aia q no pncipud aialud
em facit ars melius artificibus q no con-
siderat nisi forma pdm quod e pncipud
artificiat ita et facit nalis qdendo so-
ma aialud et mebroz aialud dicit tamio
tu har q melius gnatis e preter istud
alud pncipud et alia causa q e et in nob
et in aialibus et har e matia q calida e
et frigidu et humidu et sic q matia est
pars totius gnati ppter quod et dicitur
q si colu est gnatiu sicut quidd dixerit
dignu e ut sit gnatiu ex matia am go-
neratorz q e illa q dymoz calidum et fr-
gidu et cetera elementa si aut colu gnatiu
e ex tali causa q e matia dignu est et
attinat sibi tali causa q dymoz har est
finali magis q alia et attinat tali aia
q e pncipud aiatz et tuc no est sicut dicit
e impedat qui dicit colu gnati et tunc e
tali et per se sine causa finali et finali do-
em laudabile et ad matia magis appet huc
releptibus q nobis Quod aut e maluz huc
et maluz no e amo mo sic et alio mo
alud et est sicut euenit euentz magis
appet accidere melius corruptibilibz q
melo in quo nichil e inordinatid Et de
hys ead disputand e mo phi^{ca} Non
aut dymoz q illud varam q pter quod et
finalis est manibus aialud et in ai loco
har e man loco verid in quibz ostendit
q plematid e et sime et q motus e ad ym
si nichil sit impediens apm qndus et
mobilitas e sime et no melius i mobili-
bus Et hys omibus manifestid e q na fo-
me est illud aliquid Nam em eie gnatio
huc ex quolibet sime har em pdm fo-
ma est ex har sime et no ex alio sicut
ex sime homo homo semp aut sicut
har e deatid aialud et agnitid p phacoz
manifestam har igit carp9 aquo exiit
et decidit semen est sime pncipud illuz
sime quod exiit ab eo et apm p formam
q dat semen e artifex eius quod sit
de sime Nec em gnate orit ex sime
et sime ex na sime q se artifex e in
seie illud aut aquo decidit pma sicut
homo gnans est cadantur q pma sp

em e gnatio formalis actua et plematid
actua et substantia actua p dicitur forma
tua q e in ipso admod em dicta facit p-
ma In genate gnationem videlicet et plematid
et sime sed manibus q se in plemate e
ta antior gnans ille aquo exiit et decidit
semen Semen etia dicitur dicitur moiz p
tempam qm est semen eius aquo e per
decisionem et e sime generande rei sicut
illud ppter quod est sicut pma equi quod
attribuit ei aquo exiit pmo et se semen
quod e grand quod attribuit plantae exiit
exiit et ad no sit duos moiz mo sed
patus omis per vna modum q nrauit
et altius p alud Nec em e ut forma et
artifex semen sed est imptencia gnati
sed non dicitur hic imptencia de nisi id q
pncipia formalia q huc in se tendit ad
actid sine motore alio exiit sicut Et hor
e illud in quo id e forma ut artifex Ma-
nifestid e igitur q omes res tales hnt
duas causas sicut ppter quod et necessitatem
matie q nra e supportio sine sicut a seipz
dymoz Multe em res p ex tali nraute
sicut ex causa admod em genabilia exa-
libus causis pcedunt q valde sime multa
e dubitabit aut aliquis demoductz modis
nraute huc et mptid qm forte no e
sufficientes sed oportet ad har alud modum
preter dictas invenio dicit em fortasse
aliquis q mptio vbi debentz quiete no em
causas gnationis aialud sed est cas figure
meliorz ipoz dicit et invenit modz nra-
tas qui no p dicit amo illoz duos moiz
quod dymoz pdm quoz amio e nraute sime
plicat q e in dymoz Et pdm alud dicit
nraute sime in phicoz gnationis sed dicit
appone ad huc terad modum exiit moiz
qui determinati sime in quoz phicoz sime ad
ut melius intelligat breuiter tangam no-
das ibi portat et p quatuor quoz conz et
pncipis est q nra e sime quo no gtingit
e vel fieri rem sicut id quod e gausale ad
e vel fieri sicut pncipis et abus omnia sime
aiali eo q sine hys no e aial Et har mo e
nraute sime p dymoz e magnatid
physicaz No dicit nra sine quibz bonid
ame quod intendit no gtingit et sine
quibz no gtingit malid expelle sicut libere

far macia est ncm ut quis no m fine
 Et sicut nauigare ciuitate q voca egred
 ut petam ad accipiat Et hoc mo dicto ncm
 adhuc indigemus si debem reddere cam fi
 nalem figure mebrans 300 dicit ncm qd
 e cum faciens sicut coacta dicit exnate
 facere quod facit Et hoc mo no indigemus u
 t pnd morali et no m phisico dicit ncm
 e q no qtingit se alie hie sicut pnt ncm
 tatem pmissa ncm a gcto ad qd et
 ncm alia reducat eo q modi istius ncm
 alia mutant et hie e ncm indisciplis et
 digemus ipso indisciplina phisica si plogis ad
 debem Sed hic impnti indigemus opponit
 ncm 200 dicit quod quid est e ncm
 supponit sicut et pnd Sed pnd e ad ee
 et gcaupale ad ee q m aut ad vitale et bo
 no et cancaupale ad bonu et vitale sicut si
 vitale opacand mebroz organoz de
 beat pvenire maali ncm e mebra esse
 talis figure ut si ambulatio debeat ee ne
 cessariu e talis figure ee pedes 200 dicit
 igit ad pnti dicit q si dicit ncm 200
 pter dicit m 20 phisico inductos et hie ncm
 e et melius q hie pncipiu gnaco sicut
 et illud quod supis dicit q postius dicit
 q hie ncm dicit uno illis moz quos narra
 us mhar q pntis moz et 29 hie ncm m
 gne q vtrq hie ncm supponit 200
 q alius no dicit ncm uno istoz moz
 quos narraus mhar q pntis moz et pntis
 qntant mgnit p vtrq hie ncm supponit
 200 qd q alius no dicit ee ncm uno ist
 oz moz quos mhar dicit qm non
 e decaus gnaco sicut ad pntis inducto
 sed pntis e ad bonu et vitale obtinet
 Non igit e ncm illo mo quo dicit q
 aal non pe ee aut gnare msi sit maia
 talis aut talis sed pntis sicut dicit sup
 ponendo q sicut debeat fndee lignu et
 tnt qnt q sit dura et sit dura sufficiens
 fssion lignoz opntis q sit de ferro uel ee
 aliter em no pntis vitale et tnt p
 cam Et sicut dicit mcorpe sicut argu
 tu et mstrumale qm qdlibz melius est
 qnt aliquid opacat alicz q no pntis n
 talis figure et talis maie Et pntis dicit
 to coipe argo hie mo hie dicit ncm

et hie mo ergo e p ncmate sic facta sicut
 e hoc sic figurat Et pter hoc q e vit
 litas gnaco opacat eus pter q e per
 istos igit duos moz moz modoz tac gna
 tans et ad finalis pter quod erit gnaco
 reud nalm pte et sine hie no foret
 gnaco sicut narraus m indict Maifestid
 aut e q dicit quod declarand e eos i na
 reud et reud non dicit de quibz ferim me
 rion qui non ponit msi maia dicit ee
 digna in na ee maia pntis hoc em nla
 eet ncmate i nata q ncmate supponit no
 est q pntis et colligit id ee ncm suppo
 tione aliud efficit ncm et ipm aut em
 pedoclem qui fndee ee negant et finem
 ipd antea ncm induat m plulius locf
 et cogit addicend cam qta quod vacamz
 fndee et sine pter hoc em dicit alioi
 q sicut et forma rei sicut dicit et quiti
 rei q dat rem et aom sicut facit aliquis
 volens diffire os Non em dicit miaz
 solu que e am dementoz aut duo aut ta
 aut am dicit sed pntis dicit q os e mpro
 ex element talis uel talis et pntis ta
 nge fndee Similit aut facit volens diffi
 mre carne et volens diffire mebrz q
 libet Sed aut q pntis antea quod no
 pla subtilis pntis mspidate eus
 tac q duomz e q ipi no diffirent ite
 nam gnaco neq ite dicit quod ge
 nae gnaco Sed mter antea democritz
 dicit fuisse pntis q aliquo mo pntis
 subtilitati qntis tac neq facit hoc pntis
 tatus fndee dicit nalm pntis qui fuerit
 an ee ncm Sed em democritz putauit
 ee fndee stalem et acie figurat Et dicit
 it q genaco ee altaco Camaluit aut h
 apntis deca fndee et facit queste moz
 m quendi cognom ne qui queste no
 potant mognate pla Et tnt ad quene
 rnt pntis nales et pntis sicut mgnend
 vitate q pla e mias ad vidend verid
 pla e q regit mognate nalis coipe
 Nos igit ee ncm pntis pntis de
 bemz fndee pntis hanc dicit ad q
 maialibus aia e q e ad q vacat pntis
 q sine finalis et hie qd e phisico coipe

et membrum dicitur natus propter istas res quas
distinguit que sunt forma et finis et id quod
vacant natus in metaphisico non est nisi per
quod aliter nullo modo natus illud
igitur propter quod est id quod sit metaphisico
est ultimum complementum et finis hoc igitur
non dicitur natus etiam ista natus sicut sunt
figure sue et materis et apte q sunt
sicut ultima nam finale et formale qua
nature sunt et sunt tales forma enim na
turalis ante quod naturalis in phisico q sunt
et actus qui ultimo intendit partes po
tencia materis non solum esse et sua sed et
tempore sicut predictum est Et illo supposito
natura supposita erit natus omnia quod o
mnia phisica sicut igitur natus in eo quod dicitur a
naturalis intrabit calor et exibat et ita
non est appositus ad dicitur supposita forma
ultima q talem intravit et exivit ex q
Et sicut hunc modum via aeris et intravit
eius ad maius manebit quod dicitur naturalis
indiget eadem natus eo q quietat calore
qui est in maiori calore Et ideo indiget q
aer qui intrat et calefactus est exeat et
q intererat aer frigidus qui est extra
q aliter aial magis sicut sui esse non saluat
hoc igitur est ingenium sicut et capitular
tagmatis reus naturalis Et sicut hoc licet
accipere causas omnes rei natus q ad na
lud ad quod dicitur p nam aliquid qd ad q
plenitudo est natus

Tractatus 29 vnde lib' aialud m q
querit q forma sit finis aialud et
membrum ipse

Magis autem per omnia q
indistinguit adhuc inquiri
appet qualiter dicitur reus q sunt
ultima forme et colta finis
accipiant quiddam enim homines aut phos
qualibet rem sicut dicitur accipient sicut
genus aialud dicitur genus illud p duas
formas et voluit q ille due dicitur ab eis dicitur
esse ultima due forme duas species po
tentialis et hoc non est grave p vnde dicitur
dicitur p affirmato et negato per
aliud modum est impossibile qm non potest aliter
terminari partes qm constat enim q pnd
dam reus q sunt species specificae vltimo

dicitur e anima in et h e quibus sicut p
bat in vii pme phisico et quatuor alie as
pignant dicitur sicut supfluitates in plus co
stentibus q ipse species hincita p dicitur et ta
les supfluitates sunt quibus non indiget
ad speciem constructionem in qd Si dicitur ho
minibus dicitur esse bipedes aut fisis pedibus con
ita q videtur aial p bipedes non bipedes et p
hinc fisis pedem et non hinc fisis pedem
hec enim non p dicitur quibus in specibus
que accipiendo sunt p dicitur sicut sed sunt
q sunt q aut non sunt dicitur aut sunt coaperte
et occulte eo q in se colligit species et
specie occulte accipit dicitur q e forma
ultima eo q in specie non intelligit dicitur
nisi sicut quis intelligit in suo proprio Si
aut dicitur contrarium dicitur ad q non est
sicut dicitur tunc natus indistinguit ana
tadit idem multoacis et multoacis redi
bimus modum finis q indistinguit bipedes
et indistinguit fisis pedibus hinc cadit
subiectum quod est aial Et si est bipedes q fisis
p dicitur hinc cadit indistinguit sui sub
iecti eo q pamt dicitur tunc redit idem
fimo circulaire et idem dicitur multoacis
sicut p dicamus q homo e aial bipedes et
bipedes e homo duos pedes hinc erit ho
aial bipedes duos hinc pedes sicut sicut pra
batur e in sexto topicarum ubi ostendit
q peccat hoc peccato qui dicitur p pnd
eo q species cadit indistinguit qm Et si tunc
pnd cadit indistinguit species et erit tunc
indistinguit et idem dicitur multoacis
qm in reo qm quod pamt indistinguit
species itero cadit species et itero et itero qm
enstius pamt et illic in infinitum idem ml
toacis dicitur Implus omne qm manet
degit accidens ad aut q dicitur est
accidens non potest esse finis et forma sicut
aialud membrorum ipse Implus non e
rectum dicitur qlibet modum qm aialud
p duas diuisivas q ad eod constituat species
qm aliqui nisi sunt in figura finis gentes et
dicitur Similitudine aialud reus sicut v
m p p e aliter sicut dicitur in libro de aialud
Et ideo si aliqua forme dicitur p diuisio
exent ab uno genere generis illud sicut ce
quidam unum est alius reus q p